

Петро Приступов — композитор, лауреат Міжнародної літературно-мистецької премії ім. Григорія Сквороди 2011 року, лауреат всеукраїнських фестивалів авторської пісні “Оберіг” та “Білі вітрила”. Співає, акомпануючи собі на кобзі або гітарі. Автор музики та виконавець “Саду Божественних пісень”.

У царині бардівської творчості позиціонує себе як композитор, у доробку якого більше 150 пісень на вірші українських та зарубіжних поетів. Та головним своїм покликанням автор вважає творення музики на вірші Григорія Сквороди. Його “Сад Божественних пісень” має 30 віршованих текстів без назв, за номерами. Розпочавши цю роботу 1974 року, за 34 роки написав музику до усіх текстів “Саду...”. Останні створено у 2006—2008 роках у Німеччині.

Основний корпус пісень (20) автор написав до 1994 року. Та вже з 1980 року деякі з них звучали на поетичних та музичних вечорах, спочатку у супроводі гітари, а з 1983-го — кобзи.

1994 року автор музики переклав тексти сучасною українською мовою. У перекладах свідомо збережена архаїка, відмовившись від якої можна було втратити дещо суттєве, першоджерельне, що несла в собі музика. 1996 року було зроблено випуск аудіоальбому “Сад Божественних пісень” на касетному носії. Пісні швидко розійшлися. Наступні випуски виходили невеликими накладками на CD.

Відкриваючи виставу-концерт, художній керівник Київської академічної майстерні теа-

Співаємо Сквороду

“Відаю людину” — таку назву має моновистава Петра Приступова за творами Григорія Сквороди, яку він нещодавно презентував у Київській академічній майстерні театального мистецтва “Сузір’я”.

трального мистецтва “Сузір’я”, народний артист України Олексій Кужельний розповів, що його знайомство з Петром Приступовим розпочалося понад тридцять років тому. Саме тоді в театрі працювали над першою виставою, цей проект створювали за творами Григорія Сквороди, роль якого грав Богдан Ступка.

— Я був на репетиціях вистави про Сквороду, в якій грав Богдан Сильвестрович, — згадує П. Приступов. — Грав він геніально. Але зміст творів було важко зрозуміти. І я вирішив, що творчість Сквороди до глядача потрібно доносити сучасною українською мовою. Ще не було відомого українськомовно-

го гарвардського видання творів Сквороди 1994 року, тож я починав перекладати сам.

Основою для створення музичної композиції “Відаю людину” послужила художньо-філософська спадщина українського просвітителя і філософа, викладена у філософських трактатах, а також текстах поетичного циклу “Сад Божественних пісень”, покладених на музику. Слова українського мислителя автор подав за темами: “Про щастя”; “Про істину”; “Про святиню приховану”; “Про створення людини”; “Про марновірство” та “Про переображення людини”.

Інтерв’ю з Петром Приступовим читайте в наступних числах “СП”.

Пророцтва Миколи Гоголя

На кіностудії “Золотий Фенікс” завершили роботу над фільмом “Провидець”, присвяченому Миколі Гоголю. Стрічку створено у творчому тандемі Ольги Тичини-Яновської та Юлії Сак.

Це вже не перша їхня спільна робота. Разом із режисером Кирилом Кужалевим вони створили фільм “Хвилина усвідомлення”, що складався з короткометражних стрічок “Хвилина усвідомлення”, “Мама”, “Клітка”, “Портрет”. За цей фільм отримали нагороду на X міжнародному фестивалі “Духовні джерела”. Успіх надихнув на створення авторського кіно.

Перша самостійна картина мала назву “Анни Ахматова — Касандра Срібного віку”. Юлія Сак тут виконувала роль Анни Ахматової, а Віктор Коньяков — Миколи Гумільова. Потім були “Фортепіанне Євангеліє Марії Юдіної”, “Елегія любові — Віра Холодна” і “Полин-трава — Ніка Турбіна”, а також відзняли короткометражну іронічну стрічку за Агатою Крісті “Лялька у примірочній”. Для нового фільму обрали постать видатного Миколи Гоголя.

— Постать Миколи Васильовича — зворушлива, цікава, містична, її неможливо обійти. Вважаю, що цей проект прийшов до нас згори. Спочатку не думали присвячувати фільм 210-річчю від дня народження письменника, і лише коли завершили роботу, зрозуміли, що це збіглося з ювілейним роком. Під час роботи над фільмом використали листування Гоголя останніх років його життя.

Крім самого Миколи Васильовича одним із центральних у картині є образ Анни Михайлівни Вільгорської, в яку він був закоханий. Однак вона мала високе суспільне становище, тому вони не могли одружитися. А після того, як Гоголь їй освідчився, вона взагалі припинила з ним спілкування. Це дуже боляче вдарило по серцю письменника. Ще одним важливим штрихом є спілкування Гоголя з отцем Матвієм, який намагався спрямувати його на шлях істинний.

Також доторкнулися до творів великого письменника: “Страшна помста”, “Ніч на Івана Купала”, “Майська ніч” і “Пропаля грамота”. Добирали твори, які можна відзняти в безбюджетній стрічці і які водночас були цікаві сучасному глядачеві. До участі у фільмі запросили Народний хор ім. Миколи Лисенка, танцювальний колектив “Барвіночок” та “Українські музики”.

— Не випадково фільм назвали “Провидець”, адже Микола Гоголь передбачив багато моментів в історії людства, — розповідає автор сценарію і режисер-постановник Ольга Тичина-Яновська.

— Робота над фільмом розпочалася восени 2017 року, — продовжує режисер-постановник, актриса, режисер монтажу і звукорежисер Юлія Сак. — Вдячні організаціям, які надали нам приміщення для зйомок. Це Національний музей народної архітектури та побу-

ту України у Пироговому, санаторії “Пуша водиця”, “Етно-село” і “Феофанія”. Багато сцен відзняли на природі. Ідеально підійшли краєвиди поблизу станції метро “Житомирська” у Києві.

Актори — наші друзі, з якими разом створили не один проект. З Віктором Коньяковим активно співпрацюємо вже 15 років. Він грає Миколу Гоголя і Чаплуна. Актору вдалося тонко відчути душу Гоголя. На екрані можна побачити Анну Петрову, яка крім того є директором картини; актора і режисера Олександра Мельника, актрис Вікторію Гвоздич та Тетяну Завадську. Ольга Тичина-Яновська створила колоритний образ Баби Яги. Кілька ролей було і в мене, серед них божевільна Катерина зі “Страшної помсти”, і Анна Михайлівна, в яку був закоханий Гоголь. Задоволена всіма колегами. Навіть природа нам допомагала робити цей фільм.

Давно мріяла знімати фільми, лише не знала з чого почати. В Україні створено чимало кіношедеврів, серед них “Тіні забутих предків” Сергія Параджанова, “За двома зайцями” Віктора Іванова, “Лісова пісня” Віктора Івченка, стрічки Леоніда Бикова. Мрію долучити свої картини до цього списку.

Нещодавно багатосерійний фільм про Гоголя зняли в Росії. Мені він не сподобався. Це дуже дорогий проект, в якому все побудовано на спецефектах. Але я не побачила самого Гоголя. Сподіваюсь, що нам вдалося наблизити глядача до Миколи Васильовича і його геніальних творів.

Уже чотири роки поспіль Ольга Тичина-Яновська та Юлія Сак намагалися отримати бюджетні кошти на свої проекти від Держкіно України. І хоча більшість запропонованих сценаріїв високо оцінили продюсери, жоден з них доки не зацікавив високопосадовців від кіно. Отож кошти на зйомки доводилося шукати самим. За власні гроші придбали апаратуру, самі робили монтаж, всі актори зголосилися працювати безкоштовно. У планах невеликого колективу однодумців створення нових мелодрам, фентезі та комедійних стрічок. Хотілося б, аби наша держава нарешті звернула увагу на творчість цієї талановитої команди.

Фільм “Провидець” столичний глядач вже мав змогу побачити в галереї ім. Володимира Висоцького, Будинку кіно НСКУ, кінотеатрах “Ліра” і “Кадр”. Мають запрошення показати картину в Сумах та Харкові. А далі — участь у фестивалях і, можливо, показ “Провидця” за кордоном.

Сторінку підготував Едуард ОВЧАРЕНКО

— Уже багато років плідно співпрацюю з Новим українським театром, — розповідає І. Рибалко. — Пишу музику для дорослих (“Сватання монтера”, “Шахрайки. Лесбійки. Красуні”) і дитячих (“Сонечко рятує світ”, “Фізкультура для Баби Яги”, “Країна серйозних”) вистав.

Нині викладаю акторську майстерність в Академії мистецтв. Під час роботи зі студентами виникла ідея написати цикл пісень “Море мрій”. Це пісні про потяг до моря, внутрішнього спокою. Море тут як образ відпочинку. У кожного воно своє. Для когось море — це гори, а для інших — рідне село. Спочатку з’явилися вірші, а потім до них створив музику і вийшли пісні.

Другий цикл — “Пісні нашого міста” — почав створювати три роки тому.

Показав ці пісні художньому керівнику Нового українського театру Віталію Кіно. У нас з’явилася ідея зробити виставу. Спектакль вийшов незвичний, адже це не пряма драматургія, а набір пісень, об’єднаних однією темою.

Коли Віталій Кіно вперше почув ці пісні, то в його уяві почали з’являтися образи. А вже невдовзі написав лібрето. Придумав історію про магічне дивне місце під назвою кафе “Ігуана”. Це місце, де комфортно.

Виставу зробили за місяць. Адже вже була готова основна частина — пісенна. За цей час створили матеріальну базу нового спектаклю: пошили костюми, виготовили перуки, дібрали меблі.

— Для мене було дуже важливо попрацювати в такому жанрі, як вистава-концерт, —

Зустріч у музичній кав’ярні

Нещодавно у Центрі мистецтв “Новий український театр” відбулася прем’єра вистави-концерту “Твій найкращий друг — Ігуана”. Це історія про рідне місто, про кохання, про кожного з нас, сповнена неповторними авторськими піснями поета і композитора Іллі Рибалки.

розповідає режисер-постановник Віталій Кіно. — Ми весь час намагаємося придумувати в театрі щось нове і на цьому вчитися. Прагнули створити простір дивної кав’ярні. Дуже хотіли, аби її мешканці — офіціантка і музикант — були нереальними, наче з класичного мюзиклу. Тому вигадали для них незвичні перуки. Яскраві костюми створила Юлія Кіно. Несподіваний хід — червона сорочка у героя, який грає на кларнеті. Зовсім по-іншому одягнена вільна молодь — хіпі. Вони інакше сприймають світ. У них інші проблеми, інші думки. У виставі багато пластичного матеріалу, балетмейстер

Світлана Архіпова дуже добре впоралася зі своєю роботою.

Перед акторами Іллею Рибалком (Музикант), Поліною Кіно (Офіціантка), Єгором Снігіром (Відвідувач), Валерією Снігір (Дівчина) та Владиславом Сведнюком (Хлопець) постало непросте завдання. Потрібно було не просто співати пісень, а ще й грати на музичних інструментах. Для кожного виконавця це стало серйозним кроком на шляху розвитку творчих особистостей.

Глядачі тепло сприйняли незвичну постановку Нового українського театру, а актори залишилися задоволені своєю роботою, однак не збираються заспокоюватися на досягнутому.